

ПРОГРАМА ЗА ОВЛАДЯВАНЕ
ПОПУЛАЦИЯТА НА БЕЗСТОПАНСТВЕНИТЕ
КУЧЕТА НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА
ДЪЛГОПОЛ 2018-2023 г.

СЪДЪРЖАНИЕ:

I. Въведение

II. Анализ на съществуващото положение.

III. Проблеми свързани с безстопанствените кучета.

IV. Цели на програмата.

V. Методи за разрешаване на проблема с безстопанствените кучета.

VI. Мерки по изпълнението на целите.

VII. Очаквани резултати и индикатори за отчитане на напредъка при отчитане на целите.

VIII. Дейности на неправителствени организации за защита на животните.

IX. Средства, ресурси и време за изпълнение на програмата.

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Със Закона за защита на животните (ЗЗЖ) се възлага на общините да разработват програми за овладяване на популацията от безстопанствени кучета. Настоящата програма е изготвена на основание чл. 40, ал. 1 и ал. 2 от ЗЗЖ и обхваща периода 2018-2023 година.

Разработването и приемането на настоящата програма се налага поради факта, че проблема с безстопанствените кучета е сериозен за обществото и е с многообразни измерения – хуманомедицински, ветеринарномедицински, социално – битови, икономически и екологични.

Община Дългопол се стреми да прилага адекватни мерки за овладяване на проблема с безстопанствените кучета в града и съставните села, да подобри европейския облик на общината и да прилага разпоредбите на Закона за защита на животните, вменияващ на общините редица права и задължения по контрола на защитата и хуманното отношение към животните и третирането на домашните и безстопанствените кучета.

За предотвратяване нарастване броя на безстопанствените кучета, което е тревожна тенденция, застрашаваща и подлагаща на риск безопасността и здравето на гражданите, общината се стреми да прилага законосъобразни мерки. В тази връзка и с цел овладяване на проблема с безстопанствените кучета се работи по метод, основан на препоръките на световната здравна организация и съобразен с европейските изисквания. Здрави и неагресивни безстопанствени кучета се кастрират, ваксинират, обезпаразитяват и връщат на място. На евтаназия се подлагат доказано агресивни и болни животни.

II. АНАЛИЗ НА СЪЩЕСТВУВАЩОТО ПОЛОЖЕНИЕ

За съжаление проблема с бездомните кучета нараства с всеки изминал ден. На територията на община Дългопол има около 150 бездомни кучета, като 1/3 от тях са женски в разплодна възраст. Проведена бе среща с управителя на Общински приют за бездомни кучета на община Варна, на която предявихме искания за предоставяне за отглеждане срещу заплащане на заловени бездомни кучета от община Дългопол. Същия категорично отказа, тъй като според наредба на община Варна ОПБК е създаден да обслужва само и единствено община Варна. Бездомните кучета са преносители на редица паразитни и заразни болести предавани и на човека. Предаването на болестите става освен чрез пряко съприкосновение и чрез космите, секретите, паразитите, на който гостоприемник е било кучето. Част от тях са агресивни, особено майките когато отглеждат малките си. В общинска администрация постоянно постъпват жалби от жителите за инциденти с бездомни кучета и молби тяхното ликвидиране. Към момента община Дългопол е безсилна да се справи с нарастващата популация на бездомните кучета, тъй като до момента не са били осигурявани средства за решаване на проблема. Това отлагане на проблема не може да продължава, тъй като броя им постоянно расте.

2. Причини за наличието на безстопанствени кучета

2.1. Недостатъчен контрол върху популацията на домашните кучета

Популацията на безстопанствените кучета е пряко свързана с увеличаване на броя на домашните кучета и липсата на контрол за тяхното размножаване, както и изоставянето им от страна на собствениците. Кучето достига полова зрялост на 6-8 месечна възраст, ражда 2 пъти годишно, средно от 5 до 8 кученца. Очевидно е, че само няколко изгонени домашни кучета са в състояние за кратко време бързо да увеличат броя на безстопанствените кучета. Подобна е ситуацията и с кучетата, които се отглеждат в индустриалните зони и строителните обекти, крайградски квартали. Констатирана е недобра информираност на гражданите от ползите от кастрацията на домашните любимци.

Безотговорното отношение на част от хората към поколението на техните кучета – домашни любимци, допускане на безконтролно размножаване и изоставяне на кучетата – пазачи по стопански дворове и ферми извън населените места са основна предпоставка за увеличаване популацията на безстопанствени кучета.

Съществуването на безстопанствени кучета в дадено населено място се благоприятства също от осигуряването на хранителен ресурс, вода и подслон. Практика е да се хранят кучетата в районите на хранителните магазини и местата за продажба на закуски. Установени са редица случаи на хранене на безстопанствени животни с необработена храна, включително сурово месо и остатъци, което е допълнителна предпоставка за пренос на заразни болести и агресивно поведение от животните.

2.2. Приюти

На територията на община Дългопол не съществуват и функционират приюти и кастрационни центрове за безстопанствени кучета. На територията на област Варна има един приют, който обслужва само община Варна.

2.3 Нормативната уредба:

2.3.1. Съществуващата законова регламентация не позволява да се формира национална политика и цел за постигане на стройна система от мерки, която да допринесе за решаване на проблема в цялост;

2.3.2. Липсва законово уреден механизъм за контрол на национално ниво върху изпълнението на общинските програми за намаляване на популациите на безстопанствени кучета, както и система за отчитане на резултатите от приложените мерки;

2.3.3. Няма ясни гаранции за добра координация в действията на БАБХ, общините и неправителствените организации за защита на животните и др.

III. ПРОБЛЕМИ, СВЪРЗАНИ С БЕЗСТОПАНСТВЕНИТЕ КУЧЕТА

1. Риск за хората

1.1. Безстопанствените кучета създават риск от ухапване и застрашават живота и здравето на хората;

1.2. Безстопанствените кучета са преносители на болести, опасни за човека – бяс, ехинококоза (кучешка тения), бруцелоза, микроспория, демодекоза и др.;

1.3. Създават дискомфорт на гражданите като шум, замърсяване на градската среда и възможност за възникване на пътно-транспортни произшествия.

2. Риск за безстопанствените кучета

2.1. Тежкото положение на безстопанствените кучета травмира хората, които обичат животните;

2.2. Кучетата страдат от различни болести, глад и студ. Много от безстопанствените кучета са обект на посегателство и тормоз от страна на граждани.

IV. ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

1. Постоянен и строг контрол върху размножаването на безстопанствените кучета.

2. Намаляване на популацията на безстопанствени кучета до края на 2020г. с 30% и до края на 2023г. с 50 %.

3. Установяване на устойчиви практики за придобиване на безстопанствени животни.

4. Повишаване информираността на гражданите за отговорностите и задълженията при отглеждане на домашни кучета.

V. МЕТОДИ ЗА РЕШАВАНЕ НА ПРОБЛЕМА С БЕЗСТОПАНСТВЕНИТЕ КУЧЕТА:

1. Кастрация, обезпаразитяване, ваксинация, трайна маркировка и връщане по места на неагресивни и здрави безстопанствени кучета.

2. Евтаназия на неизлечимо болни и агресивни безстопанствени кучета.

3. Придобиване на безстопанствени кучета.

4. Провеждане на информационни и образователни програми за гражданите и служителите на община Дългопол.

5. Контрол върху отглеждането на домашни кучета.

6. Строеж на приют за настаняване и обработване на безстопанствени кучета чрез финансиране по Европейски програми.

VI. МЕРКИ ПО ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ЦЕЛИТЕ

1. Кастрация, обезпаразитяване, ваксинация, трайна маркировка на обработените безстопанствени кучета.

1.1. Кастриране на безстопанствени кучета в жилищните квартали.

1.2. Очакваните резултати след обхващане на всички райони на територията община Дългопол са популацията на безстопанствени кучета да се ограничи до 2020 г. с до 30% и до края на 2023г. с 50 %.

2. Манипулациите могат да се извършват:

2.1.1. Ветеринарните клиники и амбулатории, в които се извършва кастрация на безстопанствени животни следва да са предварително одобрени от БАБХ.

2.1.2 Сключване на договори между общинската администрация и ветеринарни клиники, кастрационни центрове, амбулатории и организациите, притежаващи мобилни клиники, одобрени от БАБХ, за извършване на кастриране, обезпаразитяване, идентификация с микрочип и ваксиниране на домашни и на заловени и закарани на място, от екипите, безстопанствени кучета.

2.2 Сключване на споразумения с неправителствени организации за защита на животните, стопанисващи приюти, кастрационни центрове и притежаващи мобилни клиники за участие в кастрационна програма на община Дългопол, с договорени конкретни ангажименти по отношение месечния брой обработени безстопанствени и домашни кучета.

3. Евтаназия на неизлечимо болни и агресивни безстопанствени кучета:

3.1. На безстопанствени кучета, чието агресивно поведение представлява опасност за хора и животни и може да доведе до нанасяване или причиняване на смърт, съгласно чл. 179, ал. 3, т. 4 и § 1, т. 1 от ЗВД и чл. 45, т. 8 от ЗЗЖ.

3.2. На неизлечимо болни животни, съгласно чл. 179, ал. 3, т. 1 от ЗВД и чл. 45, т. 8 от ЗЗЖ.

4. Провеждане на образователно – информационни кампании и осиновителни кампании

4.1. Провеждане на образователни кампании за отглеждане на домашно куче в училища и детски градини;

4.2. Провеждане на кампании за популяризиране регистрацията на домашни кучета.

5. Регистрация на домашните кучета. Контрол върху отглеждането на домашни кучета.

5.1. Регистрация на домашни кучета

Наредбата за придобиване, притежаване и отглеждане на животни – домашни любимци /кучета и котки/ задължава собствениците да поставят микрочип и декларират кучетата в данъчна служба: Гражданите попълват декларация по образец, към която прилагат копие от ветеринарно-медицинския паспорт на животното;

1. Декларацията се подава еднократно в отдел „Данъчни и неданъчни приходи” в общината;

2. Гражданите заплащат такса;

3. Служителите в отдел „Данъчни и неданъчни приходи” поставят печат в оригинала на ветеринарномедицинския паспорт на животното, че същото е декларирано;

4. Отдел „Данъчни и неданъчни приходи” по служебен път предоставят на кмета на Общината декларациите и паспортите на животните;

5. Същите се ползват за нуждите на контрола върху собствениците.

VII. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ И ИНДИКАТОРИ ЗА ОТЧИТАНЕ НА НАПРЕДЪКА ПРИ ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ЦЕЛИТЕ.

1. Резултати от изпълнение на задачите за постигане на целите:
  - 1.1. Повишаване безопасността на градската среда;
  - 1.2. Значително намаляване на популацията на безстопанствени кучета;
2. Индикатори за отчитане на изпълнението:
  - 2.1. Брой безстопанствени кучета;
  - 2.2. Брой на регистрираните домашни кучета,
  - 2.3. Брой на кастрираните кучета – домашни любимци;
  - 2.4. Брой кастрирани безстопанствени кучета;
  - 2.5. Брой евтаназирани безстопанствени кучета;
  - 2.6. Брой на осиновените кучета в края на всяка година;
  - 2.7. Брой сключени споразумения с неправителствени организации за защита на животните, стопанисващи приюти, кастрационни центрове и притежаващи мобилни клиники за участие в кастрационна програма на община Дългопол, с договорени конкретни ангажименти по отношение месечния брой обработени безстопанствени кучета и кучета – домашни любимци;
  - 2.8. Брой проведени образователни кампании за отговорностите при отглеждане на домашно куче в училища и детски градини;
  - 2.9. Брой мобилни групи за проверка на редовността на собствениците на кучета – домашни любимци.

VIII. ДЕЙНОСТ НА НЕПРАВИТЕЛСТВЕНИ ОРГАНИЗАЦИИ ЗА ЗАЩИТА НА ЖИВОТНИТЕ

1. Организацията за защита на животните, регистрирани по Закона за юридическите лица с нестопанска цел, с предмет на дейност, съответстващ с целите на Програмата, могат да изграждат за собствена сметка приюти, на терени общинска собственост, отговарящи на нормативните изисквания;
2. Организации, които имат стационарни или мобилни амбулатории, стопанисват приюти или кастрационни центрове могат да кандидатстват, съгласно чл. 40, ал. 4 от ЗЗЖ за участие в Програмата и да сключват с община Дългопол договори за изпълнението на програмата;
3. В срок от един месец, след влизане в сила на настоящата Програма неправителствените организации за защита на животните, регистрирани по Закона за юридическите лица с нестопанска цел, с предмет на дейност, съответстващ с целите на Програмата, и които желаят да вземат участие в нейното изпълнение заявяват интерес в община Дългопол за ресурса, който притежават (ветеринарни лекари, подвижни или

стационарни амбулатории) и дейностите, в които могат да участват по т. 4, съобразно този ресурс.

4. Представителите на неправителствените организации могат да участват в следните дейности:

4.1. Организациите за защита на животните трябва да реваксинират срещу бяс и обезпаразитяват на всеки 3 месеца безстопанствените кучета. При поява на заболяване или възникване на инцидент от същите, организацията, под чието наблюдение са тези кучета поема отговорността и разходите за ветеринарномедицинско обслужване;

4.2. Подпомагат община Дългопол за изпълнение на ежегодните информационни и образователни кампании за дейностите по Програмата;

4.3. Организируют и провеждат задължително осиновителни кампании;

4.4. Организациите за защита на животните, сключили договор/споразумение със община Дългопол за стопанисване на приют за безстопанствени кучета или кастрационния център задължително подават ежемесечно справка до община Дългопол за броя кастрирани кучета в приюта.

4.5. Организациите за защита на животните, сключили договор/споразумение със община Дългопол за стопанисване на приют за безстопанствени кучета или кастрационния център задължително подават ежемесечно справка до общинска администрация и за осиновените кучета и техните собственици.

IX. СРЕДСТВА, РЕСУРСИ И ВРЕМЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА

1. Източници на финансиране и материално обезпечение на Програмата:

1.1. Общински бюджет, съгласно чл.40, ал.1 от Закона за защита на животните

1.2. Постъпления от такси, съгласно чл.175 от Закона за ветеринарномедицинската дейност

1.3. Дарения

1.4. Финансиране на дейностите по Програмата и Организациите за защита на животните

2. Време за изпълнение

2.1. Периода за работа по Програмата е пет годишен, за който период следва да се намали броя на безстопанствените кучета на територията на общината с 50% и в изпълнение на разпоредбите на Закона за защита на животните и препоръките на Световната здравна организация да се постигне поетапното им намаляване впоследствие.

2.2. Дейностите по Програмата се отчитат и при нужда актуализират ежегодно от Кмета на общината.